

af inflytandet på dessa val mellan kommuner med skiljaktig folkmängd liksom äfven egnadt att gifva större säkerhet för ett godt val af landstingens ledamöter.

Af ofvan anförda skäl får jag hemställa,

det Riksdagen behagade besluta, att § 5 i kongl. förordningen om landsting skall erhålla följande ändrade lydelse:

att en kommun med 1,000 invånare eller derunder utser ... 1 valman,
med öfver 1,000 till och med 2,000 invånare 2 valmän,
o. s. v. efter folkmängden en valman för hvarje fullt tal af ett tusen.

Stockholm den 27 januari 1896.

P. G. Petersson.

N:o 68.

Af herr **J. E. Schödén**, *angående anslag till understöd för tillverkning af s. k. difteriserum.*

Med erkännande af det berömvärda intresse, hvarmed såväl städer och landsting som äfven mindre kommuner numera söka vidtaga verksamma åtgärder i sjukvårdens intresse, och med erkännande af den omsorg och omtanke, hvarmed jemväl staten omfattat hithörande angelägenheter, synes det mig likväl, som staten härutöfver i ett visst afseende skulle med jemförelsevis ringa kostnad kunna i afsevärd mån understödja dessa gemensamma sträfvanden. Jag syftar härmed på bekämpandet af den s. k. difterisjukdomen, som årligen skördar ett rätt betydligt antal af landets barn och ungdom. Mot denna sjukdom har man numera i en del andra länder och i någon ringa mån äfven här börjat använda s. k. serum, hvilket af trovärdiga läkare vitsordas såsom ganska verksamt, så att det vid användning skulle lågt räknadt kunna sänka dödligheten härvid till minst hälften.

För mindre bemedlade och fattiga, hvilka dock enligt erfarenheten mest hemsökas af denna sjukdom, ställer sig likväl detta medel allt för

dyrt, helst då det företrädesvis måste anskaffas från utlandet, hvadan dess användning hos oss äfven lär vara inskränkt till jemförelsevis få fall.

I Frankrike, der staten lemnat betydande understöd för tillverkning af difteriserum, lär äfven dess användning allmänare och med afsevärdt resultat förekomma. Detta torde vara händelsen äfven i Danmark, der, enligt upplysningar som jag erhållit, redan 1894 anvisades 10,000 kronor för medlets beredande och dess kostnadsfria tillhandahållande åt läkarne der i landet. I Tyskland deremot lär medlet ha blifvit en handelsvara, hvilket dock ur såväl kostnads- som kontrollsynpunkt torde vara allt annat än önskvärdt.

För att förekomma detta och i öfrigt gagna de mindre bemedlade, vore det utan tvifvel af vigt, om medlet under lämplig kontroll tillverkades inom riket och kunde för billigt pris komma allmänheten till nytta.

Enligt uppgifter, som jag erhållit, lär tillverkning af difteriserum på enskildt initiativ påbörjats här i Stockholm, men tillverkningen deraf måste under förhandenvarande förhållanden bedrivas i mindre skala och möjliggöres hufvudsakligen genom bidrag från Stockholms stad, som derigenom betingat sig behöfligt serum för sina epidemisjukhus.

Emellertid synes det mig vara angeläget dels att förekomma, det försäljningen häraf helt och hållet omhändertages af den enskilda spekulationen, dels att tillverkningen måtte ske under någon tillförlitlig kontroll och dels att det för behofvet i hela riket i tillräcklig mängd måtte kunna tillhandahållas till billigt pris. Enligt meddelanden, som jag erhållit, är anledning antaga, att dessa syftemål skulle ernås med ett årligt anslag af 5,000 kronor. Att i detaljer förordna härom, torde lämpligast böra öfverlemnas åt Kongl. Maj:t.

Jag får sålunda vördsamt föreslå,

att Riksdagen måtte besluta att bevilja ett årligt anslag af 5,000 kronor, som ställes till Kongl. Maj:ts förfogande att användas till understöd i och för tillverkning inom riket af så kalladt difteriserum, under förutsättning att tillverkningen deraf bedrivas under den kontroll, som Kongl. Maj:t kan finna nödigt föreskrifva, och tillhandahålles till det pris, som Kongl. Maj:t kan finna skäligt bestämma.

Stockholm den 25 januari 1896.

J. E. Schöden.